

Stockevik

Kulturmiljöunderlag inför detaljplanearbete

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Plan- & byggavdelningen 2012

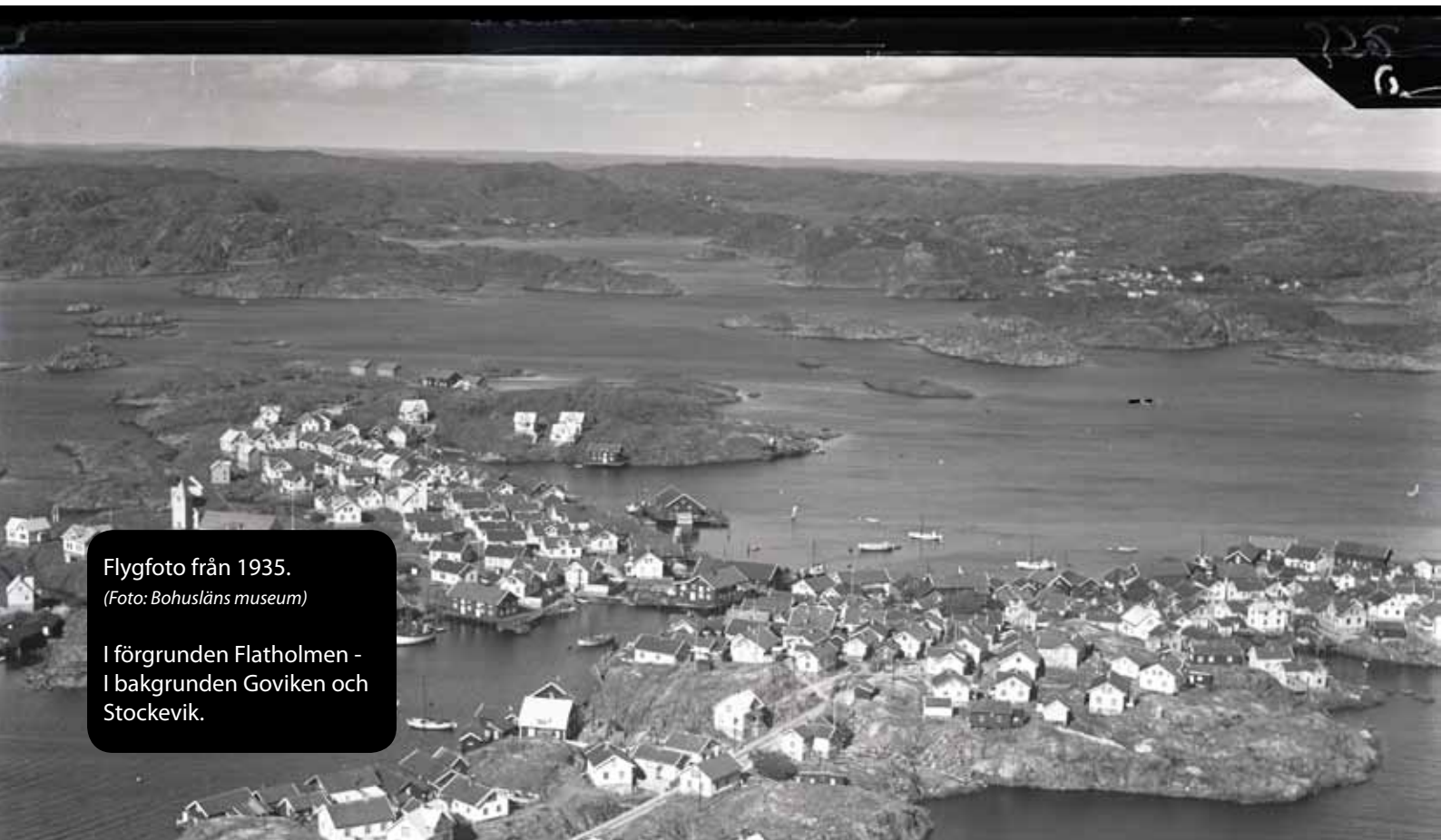

Hamnen i Stockevik 1960-tal - Bohusläns museum

Handläggare: Daniel Rutgersson
Datum: 2012-02-01

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund och syfte	3
Kulturmiljövård i plan- & bygglagen	3
Disposition	3
Lägesbeskrivning och orientering	4
Gällande planer och skydd	4
Utveckling och historia	6
Presentation av delområden	6
Stockevik	6
Duvedalen	6
Goviken	6
Jordreformer i Stockevik	7
Bebyggelsemiljön	8
Topografi & Bebyggelse	8
Byggnadstyper	9
Landskapsanalys	10
Historisk kontinuitet	11
Kulturhistoriskt värde	12
Värdebärande karaktärsdrag av kulturhistoriskt värde	12
Förhållningssätt för hantering av kulturmiljön vid planläggning	14
Kulturmiljöunderlag och planprogram	15
Avslutning	15
Källförteckning	16

Flygfoto från 1935.
(Foto: Bohusläns museum)

I förgrunden Flatholmen -
I bakgrunden Goviken och
Stockevik.

Inledning

Bakgrund och syfte

Samhällsbyggnadsnämnden har beviljat planstart för upprättande av detaljplan i Stockevik samt Goviken. Det finns ett stort intresse av förtätning i Stockevik och i Goviken vill Wallhamnsbolaget pröva möjligheten att anlägga småbåtshamn med tillhörande uppställningsplatser och parkering. Planarbetet samordnas på Tjörns kommun och det har i starthandling för Stockevik pekats på betydelsen av att upprätta ett kulturmiljöunderlag inför planläggning.

Stockevik är en värdefull miljö där bebyggelsens placering och förhållande till kringliggande naturmiljö ger uttryck för en karaktäristisk helhetsmiljö med kulturhistoriskt värde. En utveckling av Goviken till småbåtshamn har självklart en stor inverkan på naturmiljön och kringliggande bebyggelse och kan påverka denna på ett sätt där befintliga karaktärsdrag äventyras.

Kulturmiljöunderlaget beskriver befintligt tillstånd och syftar till att fungera som kunskaps- och inspirationsresurs vid upprättande av nya detaljplaner i Stockevik och Goviken. Underlaget rymmer en karaktärisering av upplevelsemässiga kvalitéer samt redogör för den historiska utvecklingen samt dess sammanhang som källa till kunskap.

Underlagets resultat är konkreta förhållningssätt för detaljplanerna att utgå ifrån med hänsyn till miljöns karaktär och kulturhistoria - som resurs för bevarande genom utveckling.

Underlaget är upprättat av Daniel Rutgersson, bebyggelseantikvarie och planarkitekt vid plan- & byggavdelningen Tjörns kommun.

Kulturmiljövård i plan- & bygglagen

Kulturmiljövård är ett samhällsintresse som kommunen är skyldig att beakta i sin samhällsplanering och bygglovshantering.

Varsamhetskrav (PBL: 8 Kap 17 §)

För all bebyggelse gäller varsamhetskravet som innebär att bebyggelsens "särart" och "karaktärsdrag" ska tillvaratas vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriör och interiör, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen efterlevs.

Allmänna och enskilda intressen (PBL: 2 Kap 6 §)

Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt denna lag skall bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till:

1 - Stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

.....

Vid planläggning och i andra ärenden enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Disposition

Underlaget inleds med en nulägesbeskrivning. Därefter följer en redogörelse för den historiska utvecklingen med koppling till efterföljande avsnitt kring bebyggelse- och landskapsmiljö. Därefter följer en kulturhistorisk analys där värdebärande karaktärsdrag tydliggörs med till dem relaterade förhållningssätt för ett utgångsläge med hänsyn till platsens förutsättningar. Avslutningsvis relateras underlagets resultat mot planprogrammets olika alternativ.

Lägesbeskrivning och orientering

Stockevik är ett samhälle på Tjörns västsida med närhet till både riksväg 721, kollektivtrafik, sportanläggningen ”Röavallen” samt Skärhamn som närmsta tätort.

Planområdet innehåller mindre åtskilda grupperingar av bebyggelsen där den äldre delen i hamnen (samhället Stockevik) och Duvedalens fritidsbebyggelse från 1900-talets senare hälft är exempel på den bredd som finns bland bebyggelsen.

Topografen karaktäriseras av en kuperad terräng med kala klippor, smala vägar, jordbruk, bebyggelse längs bergskanter och på övriga för jordbruket tydliga impediment.

I samhället finns bebyggelse som går att relatera till både sjönärningen som jordbruket.

Gällande planer och skydd

Äldre detaljplan finns för den del av Duvedalen som rymmer fritidsbebyggelse - Byggnadsplan Duvedalen (14-STE-2455) från 1962. I övrigt finns inga andra planer.

En stor del av planområdet omfattas av **strandskydd** liksom en stor del av området är av riksintresse för fritidsändamål.

I **detaljplaneprogrammet** för Duvedalen/Stockevik anges direktiv för planarbetet gällande bebyggelsemiljön och planstrukturen. Programmet antogs av samhällsbyggnadsnämnden 2008-09-29. Denna påpekar betydelsen av att tillgodose ”[...] möjligheterna att tillskapa en organisk bebyggelseutveckling, med utgångspunkt från befintlig bebyggelse och samspelet mellan hus och vägar”. Samt ”[...] behovet av att införa speciella planbestämmelser anpassade till den historiska byggnadsutformningen i området”. Målet

att uppnå ”En god bebyggd miljö” enligt miljömålen (miljöbalansen) är utpekad i samma program.

I gällande **översiktsplan**, ÖP03, från 2003 påpekas betydelsen av att se till förutsättningar och karaktärsdrag vid förätning och utveckling. Det poängteras att ”*de kulturhistoriska synpunkterna ges en stor roll vid planering av markutnyttjande på Tjörn. Om den värdefulla miljön, som finns på ön tas tillvara, kan nutidsmänniskan bättre förstå sin roll i utvecklingen och aktivt påverka hur hon vill ha den framtida miljön*”. Kommunen tar därefter ett ställningstagande i ”*ny bebyggelse skall anpassas till bebyggelse-traditionen inom respektive delområde*” samt genom att påpeka att ”*om- och tillbyggnader skall anpassas till omgivande bebyggelsemiljö och till det egna huset*”.

Slingrig väg genom Stockevik

Västsvenskt dubbelhus

Utsikt mot Klädesholmen

Tät bebyggelse längs bergskanter

Bebyggelse i hamnen

Goviken

Hamnen i Stockevik med badplats till höger i bild - magasin och bodar på andra sidan och bebyggelse in mot land.

Senare tillkommen bebyggelse

Ängsmark framför Goviken

Dubbelhus med källare ovan mark

Stor obebyggd yta som brukats under lång tid - Bebyggelsen är placerad i utkanten av denna, längs bergskanter och på impediment.

Utveckling och historia

Presentation av delområden

Stockevik

De flesta byggnaderna i och kring Stockevik under den senare hälften av 1700-talet var salterier och trankokerier av vilka det i dagsläget enbart finns lämningar kvar. Tran- och salterinäringen var ett resultat av den stora sillperioden under 1700-talets senare hälft i vilken mängder av denna typ av byggnader uppfördes längs Bohuskusten.

Som storskiftes- samt enskifteskartan illustrerar så fanns bara en gård i Stockevik under slutet av 1700-talet och början av 1800-talet, undantaget är några mindre bostadshus längre norrut, i och kring Duvedalen. De nämnda salterierna och trankokerierna var placerade på öar utanför.

Stockevik som samhälle kom att utvecklas och växa under den första hälften av 1800-talet och skillnaden i bostads- som bebyggelsebestånd mellan 1827 års enskifte och lagaskiftet som utfördes tio år senare 1837 är talande – Stockevik som samhälle växte och det snabbt.

Med sillens bortfall och ett därpå effektiviserat jordbruk genom lagaskifte förändrades inkomstkällan – Jordbruk och fraktfart kom att spela en större roll för invånarna i Stockevik. Under början av 1800-talet började Stockevik användas för lossning och lastning av den allt växande fraktfarten och i hamnen fanns ett antal magasin vilka användes för detta ändamål.

1877 inföll nästa större sillperiod i Bohuslän. Genom ett förbättrat fiskeri med bättre, havsgående och – till slut - motordrivna båtar och effektiva metoder samt möjligheten att frakta sillen samt framställa tran kom denna sista sillperiod att ge Stockevik (och många andra samhällen längs Bohuskusten) ett ekonomiskt uppsving. Under 1800-talets sista decennier fick Stockevik ett postkontor och senare även ångbåtsförbindelse, pensionat och vid skarven in mot 1900-talet fanns det ett sextiotal invånare i samhället.

Stockeviks utveckling och expansion har ett flertal ekonomiska utgångspunkter: fiskeriet, jordbruket, fraktfarten samt service till boende och besökare. Förutsättningarna för samhällets utveckling.

Duvedalen

1962 antogs en byggnadsplan för Duvedalen vars namn härör tillbaka till 1600-talet. I Duvedalen byggdes enligt denna nya plan fritidshus i anslutning till ett fåtal äldre bostadshus. Bebyggelseutvecklingen här kan ses representera ett förändrat nationellt samhällsklimat med tid för semester och fritid.

Goviken

I Goviken har det funnits ett antal äldre bostadshus men ingen av dem är kvar även om lämningar finns I dag används Goviken som tilläggsplats för småbåtar samt i huvudsak som rekreationsområde.

Fornlämningar i och kring planområdet

Illustrationen visar vart fornlämningar finns i planområdet samt i närheten av detta - Denna visar tydligt hur det utanför Stockevik funnits trankokerier och salterier på nästan varenda ö.

För mer information om fornlämningarna gå till <http://www.fmis.raa.se>.

Jordreformer i Stockevik

Stockevik har genomgått alla de tre jordreformer som initierats av Sveriges stadsapparat - stor-, en- och lagaskifte.

Med början under den senare hälften av 1700-talet kom reformerna att under lång tid initieras i landet och principen avskaffades först 1928.

Av de olika skifterna i Stockevik var det först under lagaskiftet (1837) som någon av jordreformerna kom att ha direkt påverkan på den fysiska miljön. Bebyggelseutvecklingen tog fart samtidigt som skiftet pågick och jordreformen kom att ha inverkan på bebyggelsens utbredning och placering.

Storskifteskarta - 1794

På slutet av 1700-talet fanns bara en gård i Stockevik samt mindre bebyggelse längre norrut mot Duvedalen. Den mesta av bebyggelsen i fanns på öarna utanför där ett flertal trankokerier och salterier finns illustrerade på kartan.

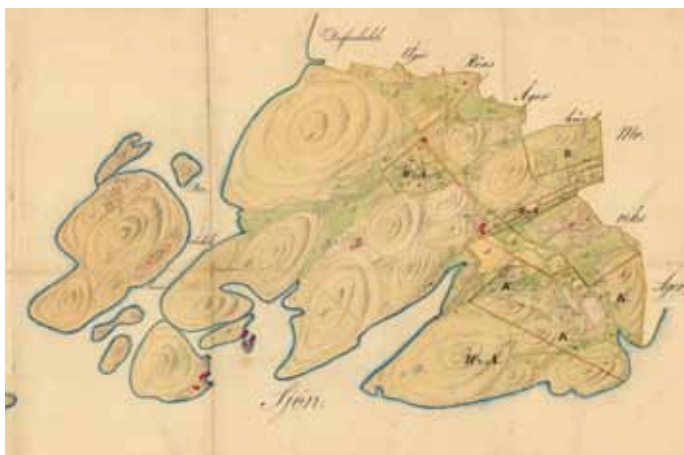
Storskiftet och därmed kartan är upprättat under den stora sillperioden vilken pågick från, ungefär, mitten av 1700-talet till 1800-talets början.

Enskifteskarta - 1827

Några decennier senare har det inte hänt så mycket mer gällande bebyggelsens utbredning i och kring Stockevik. Det är ett fåtal nya byggnader på Tjörnsidan men dock fler nytillskott på öarna utanför Stockevik.

Lagaskifteskarta - 1837

Bara tio år efter enskiftet genomfördes lagaskifte i Stockevik. Många fler gårdar har dykt upp i samhället och i hamnen har det byggts magasin och vägarna ner till vattnet tydliggjorts. Centreningen av bebyggelsen i viken är tydlig.

(Kartor: Lantmäteriet)

Bebyggelsemiljö

Topografi och Bebyggelse

Det är tydligt att bebyggelsen i området i stor utsträckning tagit hänsyn till de förutsättningar som funnits att utgå ifrån. Bebyggelsen är placerad längs bergkanter där grundförutsättningarna varit de bästa samt där de i största möjliga mån ej tagit brukbar mark i anspråk. Bostadsbebyggelsen är i regel placerad längs vägar som går genom samhället vilka även dem är anpassade till geografins förutsättningar.

Bebyggelsens placering i topografin skiljer sig inom området. Kring Stockeviken är husen mer tätt placerade likt ett Bohuslänskt fiskeläger (1). Öst om detta är bebyggelsemiljön mer av en agrar karaktär med större jordbruksytor kring byggnaderna

samt till jordbruket tillhörande byggnader så som ladugårdar och uthus (2). Norr om detta återkommer ett område av agrar karaktär med mer utspridd bebyggelse samt ett större inslag av senare tillkommen sådan (3). Kompletterande bebyggelse följer i dessa områden redan befintligt bebyggelsemönster.

I Duvedalen tar en annan typ av bebyggelse vid – Fritidshus från 1900-talets senare hälft, placerade på tidigare jordbruksmark (4). Inom området finns också äldre byggnader som förlorat delar av sitt sammanhang på grund av fritidsbebyggelsens spridning.

1 Tätt placerad bebyggelse av fiskelägerkaraktär.

2 Bebyggelse av mer agrar typ med närhet till ängar och betesmark.

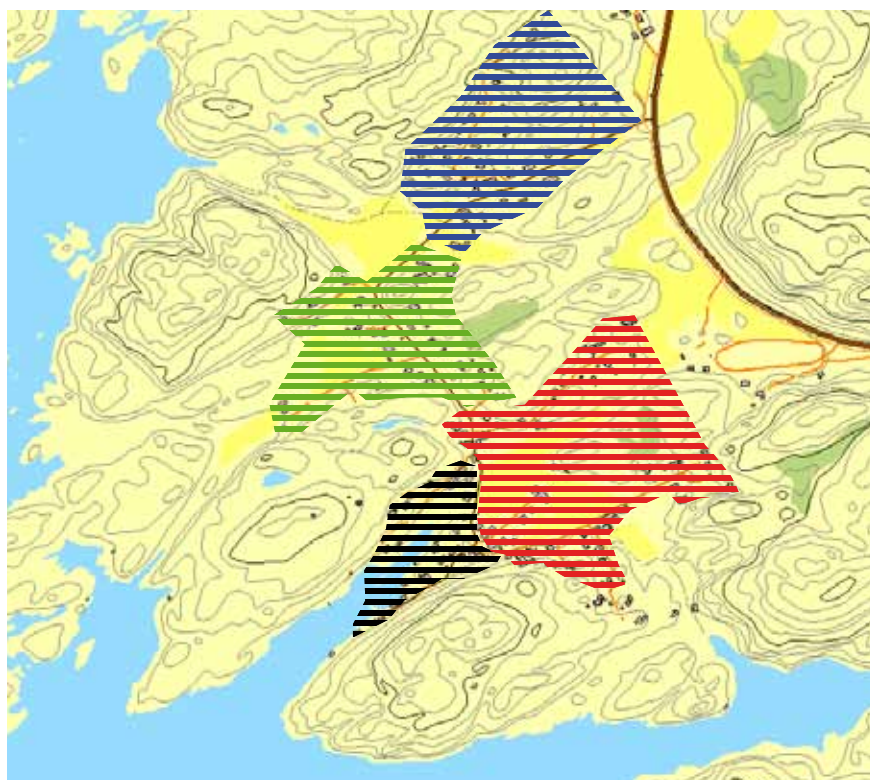

3 Senare och äldre bebyggelse i en bebyggelsemiljö som anpassat sig till kringliggande agrara landskap

4 Fritidshusbebyggelse på tidigare jordbruksmark.

Övergripande sammanfattning av bebyggelsekaraktär inom planområdet

1- Fiskelägeskaraktär

2 - Agrar karaktär

3 - Spridd bebyggelse

4 - Fritidshus och äldre bebyggelse

Byggnadstyper

Det är stor spridning av olika typer av byggnader inom planområdet. Det går dock att förenklat generalisera byggnadsbeståndet och sammanfatta detta till tre olika byggnadstyper som alla representerar en byggnadstradition av betydelse för planområdet.

Den första byggnadstypen som också är den som är mest karaktäriserande för större delen av området är det västsvenska dubbelhuset (1). Detta återfinns inom hela området med största koncentration i Stockeviken samt i övergången mellan detta och det agrara jordbrukslandskapet öster om den samma.

Det finns ett relativt stort byggnadsbestånd från mitten av 1900-talet(2). Byggnader som inordnar sig i det äldre bebyggelselandskapet, längs äldre vägsträckningar samt i lägen som ej tagit jordbruksmark i direkt anspråk.

Vad som är mest karaktäristiskt för Duvedalen är fritidsbebyggelsen (3). Denna återfinns dock över hela planområdet men i Duvedalen är den representerad av enklare, låga byggnader med varierad utformning på fastigheter vars gränsdragning är lätt att tyda.

Västsvenskt dubbelhus med källare ovan mark

Funkishus

Fritidshus i Duvedalen

Äldre hus med hög stengrund

Äldre byggnad som byggts om i omgångar

Nytt bostadshus som ersatt äldre fritidshus

Äldre tillbyggt enkelhus i Duvedalen

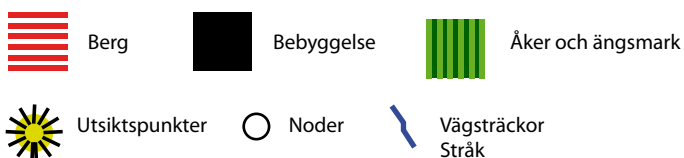
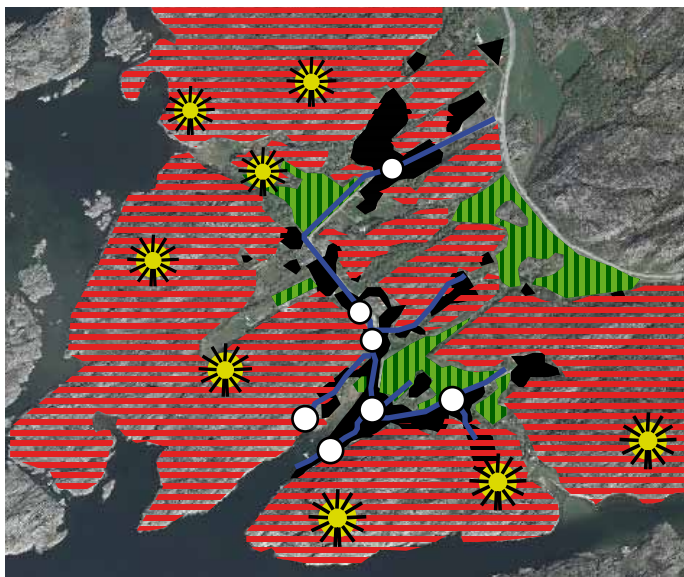

Nytt bostadshus med anspeglningar till en äldre byggnadstradition

Fritidshus i Duvedalen i kuperad terräng

Landskapsanalys

Topografin och den brukbara marken har givit direktiv på vart det varit lämpligt att bygga hus och dra vägar. Det är tydligt hur bebyggelsen på ett medvetet sätt placerats längs bergskanter, på sluttningar, mot vattnet och därefter expanderat vidare kring redan befintlig bebyggelse med hänsyn till den relativt spridda åker- och ängsmarken.

Bergspartierna har varit besparade byggnation i relativt hög utsträckning och det är i huvudsak senare tillkommen bebyggelse som ligger på mer utsatta lägen. Övrig, äldre bebyggelse, som ligger i bergsområden är placerad i dalgångar.

Tydligt är att Duvedalens bebyggelse skiljer sig i sin utformning från övriga Stockevik - Bebyggelseområdets yta är mer bestämd i sin form och inte lika väl anpassad till berg och åkermark som äldre bebyggelsegrupperingar inom planområdet.

Det öppna landskapet, det tydliga förhållandet mellan odlingsmark, topografi och bebyggelse är avläsbart i stora delar av planområdet och är av värde för upplevelsen av Stockevik som historisk miljö med rötter i både sjönäring som agrart nyttjande av mark.

Förhållandevis stora delar av planområdet är naturmak - Mestadels åker, ängsmark samt mindre skogspartier och berg.

Från flera punkter ges en klar sikt ut mot väster, mot t.ex Klädesholmen.

Vägsträckorna inom planområdet har i huvudsak historisk kontinuitet.

Historisk kontinuitet

Bebyggelse

De mest centrala delarna av Stockevik har ett stort bestånd av äldre byggnader. Den relativt tätt placerade bebyggelsen (i jämförelse med övriga Stockevik) och hur denna förhåller sig till hamnen och topografin har en historisk kontinuitet i sin ordning - betydande för avläsbarheten av samhället Stockevik. Övriga byggnader inom området berättar om samhällets utveckling, om nyvunnen fritid, näringar som hotell och butiker som inte finns kvar, fiskeri och sjöfart och en agrar näring som format stora delar av området.

(Foto: Bohusläns museum)

Markanvändning

Ovanifrån är det tydligt hur topografin och odlingsytorna avgjort hur och var det varit lämpligt att bygga: bebyggelsen ordnar sig efter odlingsmark och impediment.

(Flygfoto från 1960-talet - Foto: Bohusläns museum)

Hamnen och havet

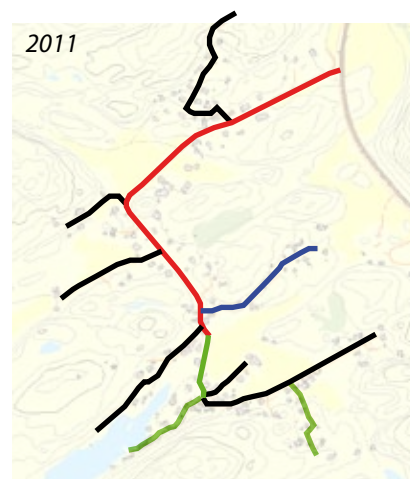
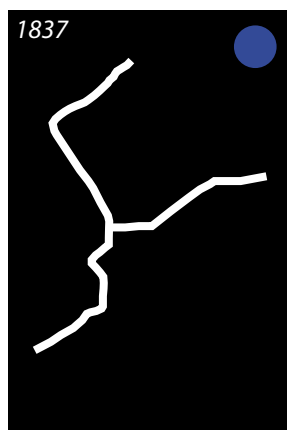
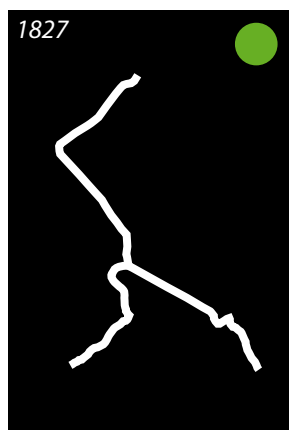
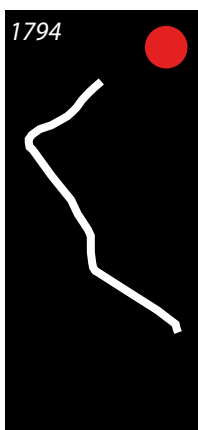
Förhållandet till hamnen har varit en förutsättning för etableringen av samhället Stockevik. I jämförelse mot dagens Stockevik är det lite som skiljer från detta foto från 1924.

(Hamnen i Stockevik 1924 - Foto: Bohusläns museum)

Vägar

Vägen som går från riksväg 721 ner genom Duvedalen till Stockevik har i stora delar kontinuitet från slutet av 1700-talet. Dragningen är tydligt avläsbar än i dag och många av övriga vägar härrör till 1800-talets första hälft. Den sammanfattande illustrationen redogör också för vilka vägar som tillkommit senare. Vad som är tydligt och genomgående hos de alla är att de tar hänsyn till topografi och markanvändandet samt nödvändigheten att kunna frakta saker på land från hamnen.

Kulturhistoriskt värde

Utgångsläget för identifiering av kulturhistoriskt värde är att en bebyggelsemiljö, eller byggnad, som källa till kunskap beaktas ur ett kulturhistoriskt perspektiv i relation till den period i samhällsutvecklingen som den uppförts inom.

Kulturhistoriskt värde är materialiseringen av rådande ekonomiska, kulturella och sociala omständigheter vilket ses representera tiden för dess tillkomst. Tillika ses förändringar rymma information gällande förmedlandet av omständigheter i en byggnad eller bebyggelses utveckling - Tillkomst och förändringar förmedlar kunskap i form av karaktärsdrag i den befintliga miljön.

Förutsättningarna för att Stockevik och hela planområdets historia skall fortsätta vara avläsbart är att de karaktärsbärande egenskaper som definierar bebyggelsemiljöns ursprung bevaras och integreras i den framtida utvecklingen. Med karaktärsbärande egenskaper följer här en förklaring till dem genom analytiska redogörelser med utgångspunkt i rapportens tidigare avsnitt.

Analysen konkretiseras av efterföljande förhållningssätt.

Värdebärande karaktärsdrag av kulturhistoriskt värde

Topografi och bebyggelse

Bebyggelsen i Stockevik anpassar sig i hög utsträckning till topografiska förhållanden: placerade i bergssluttningar, bergskanter och i dalar. Bebyggelsens ordnande berättar parallellt om en tagen hänsyn och respekt för jordbrukets behov av mark: byggnader har i stor utsträckning placerats på impediment.

Samhället Stockevik

Kring hamnen och vad som kan ses vara de mest tätbebyggda delarna av Stockevik återfinns den mest karaktäristiska bebyggelsen. Det bohuslänska fiskelägret möter det agrara där hav i väst byts ut mot åker och äng i öst; sjöbodar på ena sidan och ladugårdar på andra. Den samlade bostadsbebyggelsen i och kring denna centrala del för samhället berättar om ett varierat nyttjande av resurser.

Ängar, åkrar och berg

Den brukbara mark som finns i området är inklämd mellan berg och är relativt liten (i jämförelse med områdets omfattning). Den odlingsbara mark som funnits har behandlats med respekt vid både nybyggnation, förtätning och dragning av vägar - Det agrara nyttjandet har verkat som kultursocialt impediment för nyexploatering av bostadsbebyggelse. Respekten mellan bebyggelse och natur är tydligt avläsbar, medvetet avgränsad och karaktäristisk för upplevelsen av Stockevik som kulturmiljö.

Byggnader

Inom planområdet finns en bredd gällande arkitektonisk utformning – Från det väl representerade och uttrycksfulla västsvenska dubbelhuset till senare villor, fritidshus, äldre enkelstugor, sjöbodar, uthus och ladugårdar. Byggnaderna representerar ett uttryck för tiden för dess uppförande – även senare tillkommen bebyggelse berättar sin historia i sammanhanget.

Vägar

Vägsträckan som löper genom samhället har lång historisk kontinuitet. Likt byggnaderna är vägen anpassad till topografen där den slingrar sig fram längs bergskanter och undviker i stor utsträckning den så viktiga jordbruksmarken. Vägsträckan förstärker och samverkar med upplevelsen av samhället som helhet.

Flygfoto 1964 (Foto: Bohusläns museum)

Förhållningssätt för hantering av kulturmiljön vid planläggning

Den kulturhistoria som finns i planområdet kommer till uttryck genom de karaktärsdrag underlaget syftat till att identifiera och definiera. Det är nödvändigt att på ett varsamt sätt förhålla sig till miljön som helhet för att säkerställa en långsiktig och hållbar förvaltning av planområdet.

Följande förhållningssätt är riktlinjer för en utveckling av Stockevik där hänsyn tas till planområdets nuläge och förutsättningar.

Inga nya byggnader direkt på större öppna ytor

Ny bebyggelse förhåller sig till helhetsmiljön genom att ej placeras direkt på större öppna ytor vilket kan påverka områdets öppna karaktär, det vill säga större sammanhållna grönytor.

Ny bebyggelse skall förhålla sig till naturmiljön på så sätt att den befintliga ordningen mellan bebyggelse och naturmark bibehålls.

Ingen byggnation på höga höjder

Ingen nybyggnation tillåts på höjder där detta kan ses dominerande. Bebyggelsen tillåts på högre höjder enbart i undantagsfall: i anslutning till redan befintlig bebyggelsestruktur men aldrig genom en markerande placering.

Ny bebyggelse visar hänsyn till befintlig bebyggelsekaraktär

Kompletterande bebyggelse skall ta hänsyn till befintlig i sin utformning där denna har tydlig karaktär

Befintlig bebyggelse hanteras varsamt

Byggnader inom planområdet hanteras varsamt utifrån individuella uttryck: I form av hänsyn till värdebärande individuella karaktärsdrag som färgsättning, volym och detaljer i fasad.

Tillbyggnader inordnar sig genom ett varsamt förhållande till berörd byggnad samt kringliggande bebyggelse.

Relationen mellan vägar och bebyggelse respekteras

Ny vägdragning förhåller sig till naturmark och bebyggelse på ett sätt som respekterar den befintliga miljöns karaktärsdrag.

Planprogram och kulturmiljöunderlag

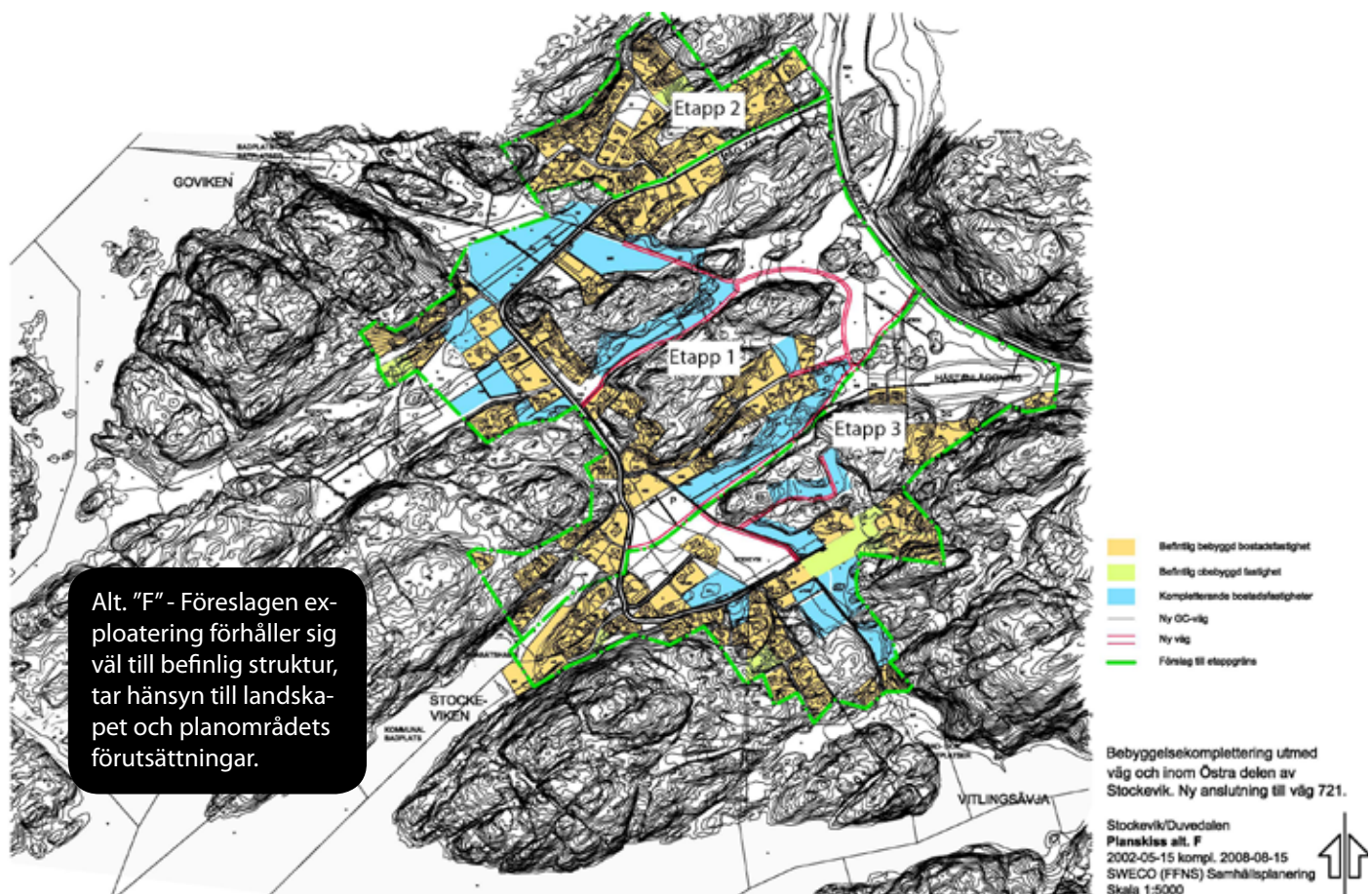
Detaljplanprogrammet för Duvedalen/Stockevik godkändes av samhällsbyggnadsnämnden 2008-09-29.

I programmet presenteras ett antal skisser för markanvändning; exempel på hur en eventuell utbyggnad skulle kunna tänkas se ut. Avsnittet har som syfte att granska dessa alternativ utifrån tagen hänsyn till de kulturhistoriskt värdebärande karaktärsdrag som kulturmiljöunderlaget haft som syfte att identifiera.

Vissa alternativ går emot vad kulturmiljöunderlaget identifierat som nödvändigt att ta hänsyn till vid planläggning. Alt. "A" som föreslår nybyggnation på de öppna ytorna öster som samhället Stockevik. Det ges även förslag för nybyggnation på berg och höga höjder vilken inte bedöms lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och befintligt bebyggelsemönster. Alt. "B" föreslår en ännu högre exploateringsgrad med stora intrång i landskaps-

bilden. Den höga exploateringen i norra delen av planområdet, kring Duvedalen, är dock godtagbar genom att ansluta till befintlig bebyggelse och väg. Detta förslag återfinns även i Alt. "C". Där föreslås en exploatering av delar av åkermarken som även den tar för stor yta i anspråk. Alt. "D" föreslår en exploatering i dalgångar som går i linje med föreslagna förhållningssätt i kulturmiljöunderlaget – Dock föreslås även här att stora öppna ytor tas i anspråk för exploatering.

Det sista alternativet, Alt. "F", som är det som beslutas som förslag för markanvändning är det som i största mån tagit hänsyn till planområdets förutsättningar enligt kulturmiljöunderlaget. Större öppna ytor lämnas obebyggda, bebyggelsen ansluter till bergskanter, inordnas i dalgångar, undviker höga höjder och på dessa sätt visas hänsyn till befintligt bebyggelsemönster.

Avslutning

Kulturmiljöunderlaget redogör för historiken, analyserar nuläget och på så vis identifieras värdebärande karaktärsdrag med betydelse för avläsbarheten av planområdets kulturhistoria. Genom att analysera dessa utifrån definitionen av kulturhistoriskt värde är det möjligt att presentera förhållningssätt för en planläggning med hänsyn till planområdets förutsättningar.

Eftersom kulturmiljöunderlaget har som syfte att verka som vägledande vid planläggningen av både Stockevik och Goviken re-

lateras underlagets resultat både till planarbetets syfte samt det redan framtagna planprogrammet.

I alt. "F" ges utrymme att ta hänsyn till planområdets karaktärsdrag. Utifrån kulturmiljöunderlagets resultat rekommenderas ett fortsatt arbete utifrån detta alternativ.

Källförteckning

Litteratur

- Bohusläns museum *Kulturhistorisk utredning, Skärhamns centrum - Tubberöd*. 1980
- *Översiktplan ÖP03*, Tjörns kommun, 2003
- *Tjörn - Framtid med tradition/Kulturminnesvårdsprogram för Tjörns kommun*, Tjörns kommun 1988
- *Detaljplaneprogram för Duvedalen/Stockevik*, Tjörns kommun 2002 och 2008
- Tjörns hembygdsförening, *Frusna ögonblick del två - Fler bilder från ett svunnet Tjörn*. Uddevalla 2006
- *Stockevik, Tidigare en betydande ort på Tjörn - Idag ett samhälle inför förändring*. Red. Berdenius Reidun och Jan Olof. Beograd, 2003

Foton, Kartor & Illustrationer

Om ej annat anges utförda av författare, planarkitekt Elisabet Ejeborn eller hämtade från Tjörns kommun.

